

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders heeft in haar vergadering van 30 juni 2020 besloten om akkoord te gaan met het verzoek van Enexis Holding N.V. aan alle aandeelhouders om het eigen vermogen van Enexis te versterken middels het verstrekken van een converteerbare hybride aandeelhouderslening aan Enexis.

Concreet betekent dit, dat van de aan alle aandeelhouders gevraagde totale lening van € 500 mln., de gemeente Maastricht aan Enexis een lening zal verstrekken van € 978.573,-. De gemeente Maastricht bezit nl. 0,1957% van het totale aantal aandelen, welke alle, zoals wettelijk is bepaald, in handen zijn van overheden (provincies en gemeenten).

Met deze aandeelhouderslening is Enexis in staat om de additioneel benodigde investeringen te kunnen doen als gevolg van de energietransitie als onderdeel van de uitvoering van het klimaatakkoord. Met deze investeringen worden de energienetten voorbereid op de toenemende vraag naar elektriciteit en de meer decentrale opwek van elektriciteit.

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met het verstrekken van een converteerbare hybride aandeelhouderslening aan Enexis Holding N.V. ter grootte van € 978.573,-.
2. De gemeenteraad hiervan op de hoogte te stellen middels bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 30 juni 2020:

Conform.

1. Aanleiding

Op 15 april jl. ontvingen wij van onze deelneming Enexis Holding N.V. (hierna: Enexis) het verzoek tot versterking van hun eigen vermogen. Voorafgaand aan dit formele verzoek hebben er diverse (virtuele) ambtelijke informatiebijeenkomsten plaats gevonden als ook is deze casus besproken en verkend in de aandeelhouderscommissie (AHC) van Enexis.

In landelijk, Europees en mondiaal verband zijn afspraken gemaakt om o.a. de energievoorziening te verduurzamen. Voor de plannen en projecten t/m 2030 is daarvoor het Nederlands Klimaatakkoord opgesteld. Net als VNG, IPO en vele maatschappelijke organisaties heeft Enexis zich achter dit klimaatakkoord geschaard.

De uitvoering van dit klimaatakkoord, het faciliteren van particuliere initiatieven, verdergaande digitalisering van het netwerk en het beheer van een vitale infrastructuur – kortom, de uitvoering van de wettelijke taak van Enexis – betekent op basis van de huidige inzichten en berekeningen t/m 2030 extra investeringen van in totaal ca. € 1,9 miljard. Deze extra investeringen leiden tot hogere kosten (afschrijvingen en financieringslasten), welke Enexis als gevolg van wetgeving pas met enkele jaren vertraging mag doorberekenen in de klanttarieven. Deze groei dient daarom voorgefinancierd te worden. Om voldoende en onder gunstige condities toegang te hebben tot kapitaal is het noodzakelijk dat Enexis haar A-kredietrating behoudt en is versterking van het eigen vermogen noodzakelijk. Enexis wil derhalve deze extra financieringsbehoefte enerzijds invullen door eigen vermogen en anderzijds door het aantrekken van vreemd vermogen.

Enexis vraagt concreet aan al haar aandeelhouders om naar rato van het aandelenbezit aan Enexis een converteerbare hybride aandeelhouderslening te verstrekken van in totaal € 500 miljoen.

De aandelen van Enexis moeten wettelijk gehouden worden door (decentrale) overheden. Naast de provincies Limburg, Noord-Brabant, Overijssel, Groningen en Drenthe zijn dit ook nog 88 gemeenten binnen deze provincies, waaronder ook de gemeente Maastricht.

2. Context

Het verstrekken van een dergelijke lening betreft een privaatrechtelijke handeling, waarvan in de financiële verordening en in het Treasurystatuut 2018 gemeente Maastricht is opgenomen dat dit een collegebevoegdheid is, mede omdat het hier een reeds bestaande deelneming betreft.

Passend binnen de regels, o.a. voortvloeiende uit de wet Financiering Decentrale Overheden (FiDO) en de Europese staatssteunregels zal Enexis de lening aanwenden voor de uitoefening van de publieke taak en zal de uitlening tegen marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Dit aspect van marktconformiteit is door Zanders financieel Advies nadrukkelijk getoetst. Uit de door Zanders opgestelde Comfort Letter blijkt dat de lening op marktconforme wijze wordt verstrekt, zodat er geen sprake is van ongeoorloofde staatssteun.

Daarnaast is het van belang zich te realiseren dat netbeheerders, zoals Enexis, werken in een gereguleerde markt op grond van de Elektriciteitswet 1998 en zijn deze netbeheerders allemaal volledig in handen van overheidspartijen. Netbeheerders werken allemaal in een eigen regio en hebben geen directe concurrenten. Staatssteun is derhalve gezien het bovenstaande dan ook niet aan de orde.

De verdere context waarbinnen de lening wordt verstrekt, is:

- Het Landelijk klimaatakkoord, sectortafel Industrie;
- De Klimaatbegroting Maastricht;
- Het Coalitie akkoord 2018-2022;
- De Regionale Energie Strategie (RES).
- De Transitievisie Warmte Maastricht (TWM).

3. Gewenste situatie

Enexis vraagt de aandeelhouders om naar rato van het aandelenbezit deel te nemen in de converteerbare hybride aandeelhouderslening. De gemeente Maastricht bezit 292.950 van de 149.682.200 aandelen (i.c. afgerond 0,1957%) wat een door Maastricht te verstrekken lening van groot € 978.573,- betekent. Het is wenselijk om deze lening aan Enexis te verstrekken om de volgende redenen:

- a. Het (collectief) niet verstrekken van de gevraagde lening, welke gezien de specifieke kenmerken door kredietbeoordelaars direct voor 50% als eigen vermogen wordt gezien, zou betekenen dat Enexis haar huidige credit rating verliest, waardoor zij duurder vreemd vermogen zou moeten gaan aantrekken. Hierdoor stijgen de kosten, neemt het bedrijfsresultaat af en zullen de aandeelhouders minder dividend ontvangen.
- b. Het versterken van het eigen vermogen draagt bij aan het publieke belang. Enexis heeft de wettelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid voor een veilig, betrouwbaar en betaalbaar energienetwerk in haar verzorgingsgebied. De uitvoering van het klimaatakkoord wordt momenteel gepland in de Regionale Energie Strategieën (RES-en), waarin onder andere de locaties voor decentrale energieopwekking worden bepaald. Enexis faciliteert hierbij de planvorming, omdat voldoende netcapaciteit randvoorwaardelijk is voor de realisatie. De investeringen van Enexis dragen hiermee ook bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Maastricht.
- c. Het is een positief signaal (richting de financiële markten) dat de aandeelhouders van Enexis hun deelneming actief steunen bij de uitvoering van de energietransitie. Behoud van een zogenaamde

A-crediting betekent dat Enexis tegen gunstige rentetarieven vreemd vermogen kan (blijven) aantrekken.

- d. Het verstrekken van een converteerbare hybride aandeelhouderslening aan Enexis is weinig risicovol: Enexis opereert in een gereguleerde markt, aandelen zijn alleen in het bezit van publieke partijen, de rentevergoeding is marktconform en de verwachting is dat Enexis geen problemen zal hebben om de lening terug te kunnen betalen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het effect op duurzaamheid is dat Enexis middels de extra investeringen uitvoering kan geven aan het landelijk Klimaatakkoord. Het klimaatakkoord heeft voor Enexis 4 relevante thema's: Gebouwde omgeving, Duurzame mobiliteit, Duurzame opwek en Industrie.

Gebouwde omgeving

Tot 2030 moeten 500.000 woningen binnen het verzorgingsgebied van Enexis worden verduurzaamd en worden afgekoppeld van het aardgas. De kosten voor Enexis zijn afhankelijk van de duurzame warmtebron: Bij de inzet van hybride Cv-ketels is de impact nihil, bij de transitie naar een warmtenet in combinatie met een elektriciteitsnet is er geen impact voor het elektriciteitsnet, maar wordt Enexis geconfronteerd met de kosten (vervroegde afschrijvingen) voor het uitfaseren van het bestaande gasnet. Bij de all-electric oplossing met warmtepompen wordt uitsluitend gebruik gemaakt van elektriciteit voor de verwarming van de gebouwen en warmtapwater. Om het openbaar elektriciteitsnet zoveel als mogelijk te ontlasten, dient de benodigde elektriciteit ter plaatse op het gebouw te worden opgewekt door zonnepanelen. Indien de middels zonnepanelen op te wekken energie ontoereikend is, dan dient het elektriciteitsnet verzaamd te worden, wat extra investeringen met zich mee brengt.

Duurzame mobiliteit

Doelstelling in het klimaatakkoord: in 2030 zijn er 3 miljoen elektrische personenauto's en elektrische bussen t.b.v. het openbaar vervoer. De accu's van deze elektrische personenauto's en bussen zullen – vaak in de avonduren – worden opgeladen. Hierdoor ontstaan er pieken in de elektriciteitsafname, waardoor een verzwaring van het elektriciteitsnet noodzakelijk wordt. Dit brengt extra investeringen met zich mee.

Duurzame opwek (Wind op Land, Zon op Land)

Doelstelling in het klimaatakkoord: in 2030 is er 21-23 Gigawatt (GW) aan Zon op Land (ZoL) en ongeveer 9 GW aan Wind op Land (WoL) opgesteld. Op dit moment is er ca. 2 GW aan ZoL

opgesteld, voor het grootste deel in de vorm van kleinschalige installaties op daken en enkele grootschalige zonneweides. Op dit moment is er ca. 3,2 GW aan WoL opgesteld.

Industrie

De industrie is een grootverbruiker van energie. Zeker in de maakindustrie waar hoge temperaturen noodzakelijk zijn voor het productieproces. Maastricht kent enkele van deze grootverbruikers. Dit zijn de papier-, de keramiek- en de glasfabriek. Deze industrie stoot veel broeikasgassen uit. Voor de energietransitie betekent dit dat systeemveranderingen noodzakelijk zijn op het gebied van energie en grondstoffen (circulaire economie). Veel bedrijven onderzoeken momenteel de technische- en financiële haalbaarheid om het productieproces geheel of gedeeltelijk te elektrificeren. Dit gaat gepaard met hoge vermogens, waar het huidige elektriciteitsnet niet op is uitgelegd/berekend en welke derhalve moet worden uitgebreid. Tot 2030 moet de industrie de CO₂-uitstoot met nog ca. 19,4 Megaton verminderen.

Om te kunnen voldoen aan de ambities uit het klimaatakkoord, zal Enexis dus naar verwachting ca. € 1,9 miljard extra moeten investeren in het energienetwerk. Die verwachte investeringen zijn niet concreet toe te wijzen per gemeente. Enexis is verplicht om iedereen die hierom vraagt aan te sluiten. Juist waar de netten over onvoldoende capaciteit beschikken vanwege het dunbevolkte karakter van het gebied, wordt Enexis geconfronteerd met meerdere aanvragen voor zware aansluitingen t.b.v. zonneparken/zonneweides, waardoor de capaciteit van het net vergroot zal moeten worden.

De uitvoering van het klimaatakkoord betekent derhalve een grote verandering. Met duurzame energiebronnen en duurzaam energiegebruik bouwen consumenten, bedrijven en overheden samen aan het nieuwe energiesysteem van de toekomst. In een groot deel van Nederland faciliteert Enexis dat nieuwe energiesysteem. Deze vitale infrastructuur is randvoorwaardelijk voor de verduurzaming van de energiehuishouding. Gelijktijdig moet deze nutsvoorziening betrouwbaar, betaalbaar en financierbaar blijven. Dit zijn belangrijke uitgangspunten en publieke belangen voor Enexis en haar aandeelhouders. Deelname aan deze lening draagt derhalve ook bij aan de Maastrichtse ambities met betrekking tot de duurzaamheidsdoelstellingen en in dit kader het nemen van de Maastrichtse maatschappelijke verantwoordelijkheid hierin.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

8. Financiën

De kapitaalsintensieve aard van Enexis' publieke taak vraagt om een robuust en kredietwaardig netwerkbedrijf. Dat is de reden dat Enexis – passend bij de uitgangspunten van de onafhankelijk toezichthouder Autoriteit Consument en Markt (ACM) – in haar financieel beleid voor haar kredietwaardigheid heeft gekozen voor behoud van een A-flat rating. Met het oog op de extra investeringen is continuïteit van dat beleid essentieel voor het vertrouwen dat de financiële markten in Enexis hebben en houden en daarmee een waarborg voor de toegang van Enexis tot de kapitaalmarkt, ook in economisch lastigere tijden. Om binnen de kaders te blijven van het financieel beleid van Enexis, zullen nieuwe investeringen slechts voor 1/3 deel met vreemd vermogen en dus voor 2/3 deel met eigen vermogen gefinancierd dienen te worden.

Het verzoek van Enexis aan de aandeelhouders is om – van het totaal aan extra investeringen/financieringsbehoefte van € 1,9 miljard – € 500 miljoen in te vullen middels een converteerbare hybride aandeelhouderslening. De hoogte van het Maastrichtse aandeel in deze nieuwe lening aan Enexis wordt bepaald naar rato van het aandelenbezit, zodat bij een eventuele toekomstige conversie van de lening in aandelen geen, of zo min mogelijk verwatering van aandelenbezit en dus zeggenschap op zal treden. De rest van de totale behoefte aan (eigen) vermogen kan niet gedekt worden door het inzetten van één specifiek instrument. Het inzetten van een mix van bronnen is noodzakelijk, waaronder het (gedeeltelijk) reserveren van winsten, alsmede andere specifieke financiële instrumenten.

Enexis en (een afvaardiging van) de aandeelhouders, die zijn bijgestaan door onafhankelijke adviseurs zoals Zanders financieel advies, Clifford Chance (juridisch) en Deloitte Debt & Capital Advisory zijn tot de conclusie gekomen dat een converteerbare hybride aandeelhouderslening het beste aansluit op de financieringsbehoefte van Enexis ter versterking van het eigen vermogen. Deze lening heeft een aantal specifieke kenmerken:

- Een hybride lening is een gestandaardiseerd financieel instrument dat door een kredietbeoordelaar onder voorwaarden voor 50% als eigen vermogen wordt beschouwd. Na 10

jaar wordt de lening volledig als vreemd vermogen gezien, waardoor op dat moment voor Enexis terugbetaling of verversing voor de hand ligt;

- Een hybride lening is een onderhandse lening welke is achtergesteld ten opzichte van reguliere (obligatie)leningen. Tevens bestaat de mogelijkheid om rentebetaling uit te stellen (maar niet af te stellen) en heeft de lening in principe een oneindige looptijd;
- Het converteerbare deel bestaat uit het recht van Enexis om de lening om te zetten naar aandelen als dat nodig is voor de financiële stabiliteit van Enexis. Hiervoor zijn objectieve gebeurtenissen geformuleerd:
 - Als Enexis een lagere creditrating krijgt dan een A-rating bij Standard & Poor's of een lagere creditrating krijgt dan een A2-rating bij Moody's of
 - Als kredietbeoordelaars zo'n verlaging aankondigen (de zogenaamde creditwatch).
- Het aantal aandelen dat nodig is bij een eventuele conversie wordt bepaald door de waarde per aandeel op het moment van conversie. De waarde van de aandelen wordt – net zoals dat in het 1^e jaar van een nieuwe reguleringsperiode gebeurt – op dat moment door een onafhankelijke derde vastgesteld. Na conversie vervalt de rentevergoeding (over de lening) en ontvangen de aandeelhouders dividenduitkering uit de nettowinst van Enexis;
- De rentevergoeding voor de lening wordt marktconform bepaald door een onafhankelijke, externe deskundige. Deze rentevergoeding ligt i.v.m. het hybride- en converteerbare karakter hoger dan bij een reguliere recht toe recht aan lening. De rentevergoeding zal kort voor het verstrekken van de lening worden vastgesteld. Een renteherziening vindt telkens na 10 jaar plaats. Bij een mogelijke conversie naar aandelenkapitaal is de toekomstige vergoeding, in de vorm van (extra) dividend, momenteel nog moeilijk in te schatten. De verwachting van Enexis is echter dat op de langere termijn de investeringen bijdragen aan een positief bedrijfsresultaat en daarmee dus ook van positieve invloed zijn op het uit te keren dividend;
- De aflossing van de lening kan eenzijdig door Enexis plaats vinden, voor het eerst na 10 jaar en vervolgens jaarlijks;
- Er worden geen additionele zekerheden gesteld;
- De lening is enkel overdraagbaar tussen de aandeelhouders middels een zogenaamde akte van cessie.

Een converteerbare hybride aandeelhouderslening creëert op efficiënte wijze eigen vermogen, biedt een flexibele oplossing en bewijst aan kredietbeoordelaars dat de aandeelhouders Enexis steunen tot aan het moment van conversie. Het vormt een tijdelijke oplossing voor het geval er op termijn minder eigen vermogen nodig blijkt te zijn (dan volgt aflossing van deze lening) en een permanente oplossing als op termijn blijkt dat er meer eigen vermogen nodig is (dan volgt conversie van deze

lening in aandelen). De voorwaarden van de lening borgen op een adequate manier de belangen van de aandeelhouders.

Zoals reeds aangegeven, aan alle aandeelhouders samen wordt verzocht – naar rato van het aandelenbezit – een lening beschikbaar te stellen van in totaal € 500 miljoen. Maastricht heeft afgerond 0,1957% van alle aandelen in haar bezit, wat neerkomt op een concreet verzoek van Enexis aan de gemeente Maastricht om een lening te verstrekken van € 978.573,-.

Het rentevoordeel, dat wordt veroorzaakt door het verschil tussen de te ontvangen rentevergoeding op de te verstrekken converteerbare hybride aandeelhouderslening en de rente van de hiervoor aan te trekken 'standaard' financiering binnen de totale financieringsbehoefte, wordt verantwoord binnen het taakveld Treasury. De hogere rentevergoeding voor de te verstrekken lening in het kader van de publieke taak is toe te schrijven aan het specifieke karakter van deze lening (hybride, converteerbaar en een beperkte verhandelbaarheid). Het rente% van deze lening wordt pas enkele dagen voor het verstrekken van de lening vastgesteld. Op dit moment kan er derhalve nog geen concreet rentevoordeel in bedragen worden aangegeven.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. Akkoord te gaan met het verstrekken van een converteerbare hybride aandeelhouderslening aan Enexis Holding N.V. ter grootte van € 978.573,-.
2. De gemeenteraad hiervan op de hoogte te stellen middels bijgevoegde raadsinformatiebrief.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Enexis vraagt om uiterlijk op 15 juli 2020 aan te geven of de betreffende aandeelhouders in willen gaan op het verzoek van Enexis. Er van uitgaande dat besluitvorming middels deze collegenota ruim vóór 15 juli 2020 plaats zal vinden, zou de lening op 29 juli 2020 afgesloten kunnen worden.

Mocht dat onverhoopt niet haalbaar blijken, dan is een 2^e instapmoment op 30 november voorzien, waarvoor de aandeelhouders zich uiterlijk op 16 november 2020 kunnen aanmelden.

Na het collegebesluit zal Enxys hiervan schriftelijk op de hoogte worden gesteld.

Na afronding van het proces en het feitelijk starten van de lening zal het college middels een collegememo geïnformeerd worden over het definitief overeengekomen rentepercentage van deze converteerbare hybride aandeelhouderslening.

Collegevoorstel